

МОТИВИ

към проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, инвестиционните дружества от затворен тип и управляващите дружества (Наредба № 44)

Необходимостта от промените в Наредба № 44 произтичат от промените в нормативната уредба в областта на инвестиционната дейност, свързани с дейността на колективните инвестиционни схеми и на другите предприятия за колективно инвестиране – изменения в Закон за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране (ЗДКИСДПКИ) в сила от 20.12.2013 г., Директива 2014/91/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 2014 година за изменение на Директива 2009/65/ЕО относно координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа по отношение на депозитарните функции, политиката за възнагражданията и санкциите, Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 г. относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове (Директива 2011/61/ЕС). С промените се цели създаване на допълнителни възможности за развитие на капиталовия пазар чрез изграждане на подзаконова нормативна уредба на новите институти в ЗДКИСДПКИ, както и въвеждане на задължение за спазване на насоки на CESR и ESMA, а именно: Насоки относно борсово търгуваните фондове (ETF) и въпросите за), Насоките на CESR относно обща дефиниция за европейските фондове на паричния пазар (Насоки на CESR/10-049), Насоките относно разглеждането на жалби за сектора на ценните книжа (ESMA) и за банковия сектор (ЕБО). Допълнително с промените се цели отстраняване на констатирани практически проблеми и въпроси при прилагането на част от разпоредбите на Наредба № 44.

В съответствие с приетите промени на ЗДКИСДПКИ, с измененията в Наредба № 44 са разработени институтите: борсово търгуван фонд, национален инвестиционен фонд и лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд като са предвидени специфичните изисквания относно дейността им.

Създаден е нов Раздел XI, в който подробно са представени допълнителните изисквания по отношение на борсово търгуваните фондове. Институтът е разработен при следване на презумпцията на ЗДКИСДПКИ, че този тип фондове ще бъдат основно колективни инвестиционни схеми, при съответно прилагане на новите разпоредбите и към дейността на националните инвестиционни фондове от отворен тип, чиито дялове или акции са допуснати до търговия на регулиран пазар. С предлаганите изменения се въвеждат конкретни изисквания към борсово търгуваните фондове по отношение на търговията и оповестяването на информация. Част от измененията са продиктувани от изискванията на Насоките относно борсово търгуваните фондове (ETF) и въпросите за ПКИПЦ (01/08/2014 IESMA/2014/937BG). Освен това промените са насочени към практическото уреждане на отношенията на борсово търгуваните фондове с управляващото дружество, съответно лицето, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, регулирания пазар или многостранната система за търговия, депозитаря и притежателите на дялове и имат за цел стимулиране на инвестиционната активност чрез изместване на акцента от покупко-продажбата на дялове на гише към покупко-продажба на дялове на регулиран пазар или многостранна система за търговия. Чрез тези промени се намалява натиска върху лицата, управляващи фондовете за обратно изкупуване, предполага се намаляване на разходите за

транзакции и се стимулира развитие на капиталовия пазар съобразно европейските тенденции.

С направените промени се въвеждат инструменти (принципи), с които се цели ограничаване възможността за арбитраж и се въвеждат изисквания към допълнителната информация, която трябва да бъде включена в проспекта или маркетинговите съобщения на борсово търгувания фонд и допускането му до регулиран пазар или многостранна система за търговия, както и изискванията към управляващото дружество, съответно лицето, управляващо алтернативни инвестиционни фондове или депозитаря във връзка с изчисляването и оповестяването на нетната стойност на активите, емисионната цена, цената на обратно изкупуване и индикативната нетна стойност на активите. Въвеждат се изисквания към маркет мейкъра на борсово търгувания фонд. С цел осигуряване на стабилност на борсовата цена на борсово търгувания фонд се въвежда изискване съответно към регулирания пазар или многостранната система за търговия да предизвика прекъсване за нестабилност или спиране на търговията при преминаването на определен диапазон на изменение.

Във връзка с измененията на ЗДКИСДПКИ в сила от 20.12.2013 г. е заличена Глава VII “Изисквания към дейността на инвестиционното дружество от затворен тип“ и е създадена нова Глава VII „Национални инвестиционни фондове“, която подробно урежда изискванията към дейността и организацията на националните инвестиционни фондове, включително към лицата, които ги управляват, при отчитане на специфичните особености на четирите форми на национален инвестиционен фонд, предвидени в ЗДКИСДПКИ. Доколкото съществува припокриване на част от изискванията, при уреждане на отделни аспекти от организацията и дейността на четирите форми на национален инвестиционен фонд е възприет подход идентичен на този при уреждането им в ЗДКИСДПКИ, а именно – когато изискванията са общи за няколко вида национални инвестиционни фондове те са разглеждани общо като допълнително са уредени специфични изисквания за конкретните форми на национален инвестиционен фонд. Институтите са разработени при строго спазване на принципа, че дейността на този тип фондове е специфична и следва да е освободена от прилагане на част от изискванията, приложими към сходни институти – колективни инвестиционни схеми и публични дружества, като в рамките предвидени за националните инвестиционни фондове в ЗДКИСДПКИ са разработени институтите на отделите форми на национални инвестиционни фондове като аналогично на възприетия в ЗДКИСДПКИ подход са направени препратки към разпоредбите на сходни институти, които могат да бъдат прилагани съответно.

При уреждане на различните хипотези на прекратяване на национални инвестиционни фондове е възприет единен подход за назначаване на ликвидатор от Агенцията по вписванията с цел създаване на правна сигурност при прекратяването на дейността им и избягване на излишно усложняване на режима. С оглед уреждане на минимално необходимата информацията, която следва да се представи в проспекта на националния инвестиционен фонд от отворен тип е създадено ново Приложение № 2 като са отчетени спецификите на този тип национален инвестиционен фонд. Създадено е също така и ново Приложение № 3, в което е регламентирано задължително минимално съдържание на проспекта на борсово търгуван фонд със следване на индекс и на борсово търгуван фонд със следване на индекс с ливъридж в съответствие с предвиденото Насоките относно борсово търгуваните фондове (ETF) и въпросите за ПКИПЦ.

Създадена е нова Глава VIII, в която са уредени изискванията, относно дейността на лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и управляваните от тях фондове. Доколкото институтът е подробно регламентиран в ЗДКИСДПКИ и регламенти по прилагането на Директива 2011/61/ЕС с промените в

Наредба № 44 са уредени единствено допълнителни изисквания, които не са изрично разработени в закона и приложимото европейско законодателство с оглед създаване на допълнителна яснота относно приложимите изисквания към организацията и дейността на лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове.

По отношение на колективните инвестиционни схеми по чл. 6, ал. 4 от ЗДКИСДПКИ и другите предприятия за колективно инвестиране, които включват в наименованието си обозначението „паричен пазар“, „фонд на паричен пазар“ или „краткосрочен фонд на паричния пазар“ Наредба № 44 е допълнена с разпоредби обезпечаващи спазване на изискванията на Насоките на CESR относно обща дефиниция за европейските фондове на паричния пазар, приети на 22.08.2012 г. по протокол от КФН (Насоки на CESR/10-049).

Относно организирането и дейността на колективните инвестиционни схеми в Наредба № 44 са предвидени промени, свързани с измененията на ЗДКИСДПКИ в сила от 20.12.2013 г., както и с разрешаването на практически проблеми и въпроси възникнали при прилагането на отделни разпоредби. Допълнително са предвидени и уточняващи разпоредби с цел създаване на яснота при тълкуване и прилагане на изискванията към организирането и дейността на колективните инвестиционни схеми.

Във връзка с измененията на ЗДКИСДПКИ в сила от 20.12.2013 г. навсякъде в съдържанието на Наредба № 44 термина “банката депозитар“ е заменен с термина “депозитар“ доколкото в ЗДКИСДПКИ е създадена възможност депозитар да е не само банка, но и инвестиционен посредник. Изрично е уточнена възможността функцията по управление на риска да може да бъде делегирана на трето лице при съответното спазване на изискванията на чл. 106 ЗДКИСДПКИ, което управляващите дружества прилагат на практика. С оглед създаване на яснота изрично е предвидено изискването в управляващото дружество да бъде назначен инвестиционен консултант. С цел разрешаване на възникнали проблеми в практиката, изрично е предвидено, че активи, върху които е учреден залог или има друго ограничение за тяхното използване от колективната инвестиционна схема не се считат за ликвидни.

Във връзка с изискванията на Директива 2014/91/ЕС в съдържанието на годишния отчет на колективната инвестиционна схема са въведени допълнителни изисквания за представяне на информация относно политиката за възнагражденията и в хипотезата на замяна на управляващо дружество е предвидена възможност за инвеститора да поиска обратно изкупуване на дяловете си по време на процедурата, без да дължи по-високи такси и без други допълнителни разходи. В Приложение № 1 относно минималното съдържание на проспекта на колективна инвестиционна схема са въведени изисквания за представяне на информация относно депозитаря и консултантските фирми или външните консултанти, които предоставят съвети по договор и чието възнаграждение се изплаща от активите на колективната инвестиционна схема в съответствие с разпоредбите на Директива 2014/91/ЕС.

С измененията на Наредба № 44 се въвежда задължение за управляващото дружество и лицето, управляващо алтернативни инвестиционни фондове да приема, прилага и поддържа политика относно жалбите, като изискванията са подробно разписани в Глава IX от наредбата, която е съобразена с изискванията на Насоките относно разглеждането на жалби за сектора на ценните книжа (ESMA) и за банковия сектор (ЕБО). Изрично е въведено изискването за съхраняване на информацията относно жалбите и данни за предприятиите във връзка с тях действия.

С цел постигане на максимално съответствие с приложимите европейските нормативни актове (Регламент (ЕС) № 575/2013) и вече въведени понятия в други нормативни актове в областта на инвестиционната дейност (Наредба № 50 за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и

осъществяването на надзор за спазването им) е извършена промяна в дефинициите „собствен капитал” и „начален капитал”. Също така, с оглед по-голяма яснота са въведени дефиниции на понятията „борсово търгуван фонд със следване на индекс”, „грешка от следване”, „борсово търгуван фонд със следване на индекс с ливъридж” и „жалба по смисъла на Глава девета”, които са съобразени със съответните насоки.

За постигане на правна сигурност и обезпечаване спазването на приложимите правила изрично е посочено, че при изготвяне на документа с ключовата информация за инвеститорите при изчисляването на синтетичните индикатори за риск и възвращаемост и количествените показатели за разходите управляващото дружество следва да спазва изискванията на Насоките на CESR относно методологията за изчисляване на синтетичния индикатор за риск и доходност в Документа с ключовата информация за инвеститорите (Насоки на CESR/10-673).

Доколкото следва да се осигури преходен период за привеждане на дейността на заинтересованите лица с промените в Наредба № 44 е предвиден 6 месечен срок управляващите дружества, националните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове да приведат дейността си в съответствие с изменените разпоредби и да представят в комисията всички документи, в които са приети промени.

С преходните и заключителните изменения в проекта на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 44 се предлагат изменения в Наредба № 38 от 25.07.2007 г. за изискванията към дейността на инвестиционните посредници, които имат за цел да отстранят технически пропуски в разпоредбата на чл. 34 и изменения в Наредба № 11 от 3.12.2003 г. за лицензите за извършване на дейност като регулиран пазар, пазарен оператор, за организиране на многостранна система за търговия, за извършване на дейност като инвестиционен посредник, инвестиционно дружество, управляващо дружество, дружество със специална инвестиционна цел, национален инвестиционен фонд и лице, управляващо алтернативен инвестиционен фонд, с които се коригират технически грешки.

В съответствие с чл. 25а от Закона за пазарите за финансови инструменти се създава нова разпоредба (чл. 8а) от Наредба № 50 от 19.06.2015 г. за капиталовата адекватност, ликвидността на инвестиционните посредници и осъществяването на надзор за спазването им, с която се регламентира реда за представяне в Комисията за финансов надзор на оздравителна програма при значително влошаване на финансовото състояние на инвестиционните посредници.